

Arrest

nr. 313 380 van 24 september 2024
in de zaak RvV X / IV

Inzake: X

Gekozen woonplaats: ten kantore van advocaat K. LACROIX
Wolstraat 70
1000 BRUSSEL

tegen:

de commissaris-generaal voor de vluchtelingen en de staatlozen

DE VOORZITTER VAN DE IVde KAMER,

Gezien het verzoekschrift dat X, die verklaart van Moldavische nationaliteit te zijn, op 24 april 2024 heeft ingediend tegen de beslissing van de commissaris-generaal voor de vluchtelingen en de staatlozen van 26 maart 2024 tot weigering van de vluchtelingenstatus en weigering van de subsidiaire beschermingsstatus.

Gelet op artikel 51/4 van de wet van 15 december 1980 betreffende de toegang tot het grondgebied, het verblijf, de vestiging en de verwijdering van vreemdelingen.

Gezien het administratief dossier.

Gelet op de beschikking van 23 juli 2024 waarbij de terechtzitting wordt bepaald op 29 augustus 2024.

Gehoord het verslag van rechter in vreemdelingenzaken N. DENIES.

Gehoord de opmerkingen van de verzoekende partij en haar advocaat L. VERBORGH *loco* advocaat K. LACROIX.

WIJST NA BERAAD HET VOLGENDE ARREST:

1. Over de gegevens van de zaak

1.1. Verzoekster verklaart de Moldavische nationaliteit te hebben en te zijn geboren op (...) februari 1975.

1.2. Verzoekster dient op 7 oktober 2022 een verzoek om internationale bescherming in. De commissaris-generaal voor de vluchtelingen en de staatlozen (hierna: de commissaris-generaal) neemt op 30 mei 2023 een beslissing tot weigering van de vluchtelingenstatus en weigering van de subsidiaire beschermingsstatus.

1.3. Verzoekster dient op 13 november 2023 een volgend verzoek om internationale bescherming in. De commissaris-generaal neemt op 12 december 2023 een beslissing tot ontvankelijkheid van het volgend verzoek.

1.4. De commissaris-generaal neemt op 26 maart 2024 een beslissing tot weigering van de vluchtelingenstatus en weigering van de subsidiaire beschermingsstatus. Deze beslissing, die de bestreden beslissing uitmaakt, luidt als volgt:

"A. Feitenrelaas

U bent een Moldavisch staatsburger van Roma origine. U bent geboren op [...] februari 1975 en u bent afkomstig van Otaci. U verblijft in België samen met uw moeder F. L. (CGVS ref. [...], O.V. nr. [...]) en uw zoon P. M. (CGVS ref. [...], O.V. nr. [...]).

Op 7 oktober 2022 diende u een eerste verzoek om internationale bescherming in bij de Belgische asielinstanties samen met uw echtgenoot, P. M. (CGVS ref. [...], O.V. nr. [...]) en uw zoon P. M.

U haalde aan dat u in Moldavië te maken kreeg met etnische discriminatie omwille van uw Roma origine bijvoorbeeld in het kader van het krijgen van werk. Daarbij komt dat uw zoon M. autisme en epilepsie heeft. U kreeg voor de zorg voor uw zoon geen steun in Moldavië. Zijn medicatie moest u telkens zelf betalen. Verder wees u erop dat uw woonplaats Otaci tegen de Oekraïense grens ligt. U vreesde dat er een bom uit de oorlog tussen Oekraïne en Rusland op uw hoofd zou kunnen vallen. Ook vreesde u dat Moldavië in deze oorlog wordt betrokken. Tenslotte klaagde u aan dat de energieprijzen en leefkosten in het algemeen erg hoog zijn in Moldavië. Aanvang oktober 2022 verliet u daarom Moldavië. U reisde per minibus tot België waar u twee dagen voor uw asielverzoek aankwam.

Op 30 mei 2023 nam het CGVS een beslissing tot weigering van de vluchtelingenstatus en weigering van de subsidiaire beschermingsstatus. U tekende geen beroep aan tegen deze beslissing.

In juni of juli 2023 keerde u samen met uw echtgenoot en uw zoon M. terug naar Moldavië. Terug in uw land van herkomst kwam het tot een relatiebreuk aangezien uw man u niet goed behandelde en aan alcohol verslaafd is. U bent bang voor uw man en hij kan u slaan. U stond er helemaal alleen voor wat u mede gelet op de zorgen voor uw zoon M. zwaar viel. U hebt ook medische problemen onder andere aan uw oog. U besloot terug te keren naar België om uw oog opnieuw te laten opereren. Op 8 november 2023 verliet u Moldavië samen met uw moeder en uw zoon. U kwam aan in België op 11 november 2023 en op 13 november 2023 werd uw tweede verzoek om internationale bescherming geregistreerd door de Dienst Vreemdelingenzaken.

Ter staving van uw tweede verzoek legt u uw origineel paspoort en medische stukken (bevestiging van een afspraak in het Universitair Ziekenhuis Antwerpen die was voorzien op 14 juli 2023 en vertaalde instructies voor de patiënt) neer.

B. Motivering

Na grondige analyse van het geheel van de gegevens in uw administratief dossier, moet vooreerst worden vastgesteld dat er onvoldoende concrete elementen voorhanden zijn waaruit een bijzondere procedurele nood in uw hoofdte kan worden afgeleid die het nemen van bepaalde specifieke steunmaatregelen rechtvaardigt.

Hoewel u aangeeft dat u medische problemen hebt, waaronder een probleem aan uw ogen en lage bloeddruk (CGVS, pg 2), legt u geen enkel medisch attest neer waaruit zou kunnen blijken dat u niet in staat zou zijn om op volwaardige en functionele wijze deel te nemen aan de procedure internationale bescherming. U verklaart zelf ook bij aanvang van het persoonlijk onderhoud uitdrukkelijk in staat te zijn om het interview af te leggen en u bent van mening dat uw medische problemen geen invloed zullen hebben op het persoonlijk onderhoud (CGVS, pg 2). Verder bleek u tijdens het persoonlijk onderhoud in staat te zijn om de vragen die u werden gesteld te begrijpen en te beantwoorden. U was in staat om uw asielmotieven toe te lichten en u bevestigde aan het einde van het persoonlijk onderhoud dat u alle redenen voor uw verzoek had gegeven en dat u de vragen had begrepen (CGVS, pg 7).

Gelet op wat voorafgaat kan in de gegeven omstandigheden redelijkerwijze worden aangenomen dat uw rechten in het kader van onderhavige procedure gerespecteerd worden evenals dat u kunt voldoen aan uw verplichtingen.

Uit uw verklaringen blijkt dat u Moldavië opnieuw hebt verlaten omdat u in België wenst te worden geopereerd aan uw oog (CGVS, pg 3). Daarnaast hebt u schrik voor uw echtgenoot omdat hij u kan slaan. Verder valt het leven in Moldavië u zwaar omdat u er alleen voor staat wat niet gemakkelijk is, gezien de beperking van uw zoon M.

Er dient te worden vastgesteld dat u doorheen uw verklaringen onvoldoende elementen aanhaalt die wijzen op een gegronde vrees voor vervolging zoals bedoeld in de Vluchtelingenconventie van Genève of op een reëel risico op het lijden van ernstige schade zoals bepaald in de definitie van subsidiaire bescherming.

*U behoort tot de Roma minderheid in Moldavië. De informatie beschikbaar op het Commissariaat-generaal (zie de **COI Focus. Moldavië. De Roma-minderheid van 1 maart 2022**, toegevoegd aan het administratief dossier), toont aan dat heel wat Roma in Moldavië zich, zoals elders in Europa, in een moeilijke socio-economische situatie bevinden en op meerdere vlakken discriminatie kunnen ondervinden. Deze situatie is evenwel het gevolg van een samenloop van diverse factoren en kan niet worden herleid tot één enkel gegeven of de loutere etnische origine en vooroordelen die bestaan tegenover de Roma. Onder meer de algemene precaire economische toestand in Moldavië, culturele tradities waardoor Roma-kinderen in het algemeen en meisjes in het bijzonder niet naar school worden gestuurd of al vroeg van school worden gehaald, wantrouwen vanuit de Roma-bevolking ten aanzien van niet-Roma medeburgers en wantrouwen tegenover de overheid spelen eveneens een rol.*

De Moldavische overheid laat zich evenwel niet in met een actief repressiebeleid ten aanzien van minderheden, onder wie Roma, en haar beleid is gericht op de integratie van minderheden en niet op discriminatie of vervolging. Algemeen genomen is het kader voor de bescherming van de rechten van minderheden in Moldavië aanwezig en worden de rechten van de minderheden er ook gerespecteerd. De mensenrechtencommissaris van de Raad van Europa schrijft in een rapport van maart 2020 dat de Moldavische autoriteiten, met ondersteuning vanuit internationale organisaties, de voorbije jaren inspanningen hebben geleverd om de inclusie van Roma in de maatschappij te verbeteren. Dat deden zij aan de hand van nationale actieplannen. Het eerste actieplan voor de periode 2011-2015 beoogde de introductie van bemiddelaars van de Roma-gemeenschap (community mediators). Het tweede actieplan voor de periode 2016-2020 legde de focus op onderwijs, tewerkstelling, huisvesting, sociale bescherming, cultuur, gemeenschapsontwikkeling en deelname aan de besluitvorming. Het derde actieplan voor de periode 2021-2024 is onder andere gericht op de bestrijding van discriminatie met behulp van de Equality Council en de Audiovisual Council (die reageert op haatspraak in de media). De Moldavische ngo Roma National Center (Centrul Național al Romilor, CNR) voert een project uit dat ondersteund wordt door de Raad van Europa om ervoor te proberen zorgen dat Roma (en andere etnische minderheden) die het slachtoffer zijn van discriminatie, haatspraak en/of haatmisdrijven een betere toegang krijgen tot het rechtswezen en kunnen rekenen op gratis rechtsbijstand, advies en geschillenbeslechting. Ofschoon meer aandacht dient uit te gaan naar de concrete implementatie van dergelijke strategieën, werd dankzij diverse initiatieven toch reeds vooruitgang geboekt. Zo noteerde de Internationaal Labour Organization in een rapport van 2018 dat de aanstelling van een Roma als raadgever voor de eerste minister in sociale kwesties in 2012 een positief signaal was. Recent stelde de mensenrechtencommissaris van de Raad van Europa een verbetering vast wat betreft de toegang tot onderwijs voor Roma-kinderen, wat grotendeels te danken is aan het werk van de Roma-bemiddelaars en civil society. Er dient benadrukt te worden dat de integratie van Roma onder meer in het onderwijs en op de arbeidsmarkt en de verbetering van hun levensomstandigheden niet van de ene op de andere dag gerealiseerd kunnen worden, doch een werk van lange adem betreffen. Er kan in dit verband evenwel niet voorbijgegaan worden aan het feit dat hiertoe de afgelopen jaren in Moldavië diverse stappen werden ondernomen.

Er kan hieruit geconcludeerd worden dat mogelijke gevallen van discriminatie binnen de Moldavische context in het algemeen niet beschouwd kunnen worden als een vervolging in de zin van de Conventie van Genève. Om te oordelen of discriminatoire maatregelen op zich een vervolging in de zin van de Conventie betekenen, dienen immers alle omstandigheden in overweging te worden genomen. Het ontzeggen van bepaalde rechten en een discriminerende bejegening houden op zich geen vervolging in vluchtelingenrechtelijke zin in. Om tot de erkenning van de status van vluchteling te leiden, moeten de deprivatie van rechten en de discriminatie van dien aard zijn dat zij aanleiding geven tot een toestand die gelijkgeschakeld kan worden met een vrees in vluchtelingenrechtelijke zin. Zulks houdt in dat de gevreesde problemen dermate systematisch en ingrijpend zijn dat fundamentele mensenrechten worden aangetast waardoor het leven in het land van herkomst ondraaglijk wordt. Eventuele problemen van discriminatie in Moldavië hebben echter niet die aard, intensiteit en draagwijdte om als vervolging te worden beschouwd, tenzij eventueel in bijzondere, zeer uitzonderlijke omstandigheden.

Bovendien kan geenszins zonder meer afgeleid worden dat de Moldavische autoriteiten niet bij machte of onwillig zijn om in deze problematiek op te treden en bescherming te bieden. Naast een klacht bij de politie, bestaat de mogelijkheid om andere kanalen aan te spreken om eventuele gevallen van discriminatie aan te kaarten. Zo kan de Moldavische ombudsman aanvragen van individuen met betrekking tot schendingen van mensenrechten en vrijheden onderzoeken en is het mogelijk om via de website van de Equality Council een klacht in te dienen over discriminatie. Voorts zijn er verschillende Roma-organisaties actief in Moldavië.

Enkele van deze organisaties hebben zich verenigd onder de Voice of Roma Coalition of Coalita Vocea Romilor. Deze organisaties monitoren de implementatie van de verschillende actieplannen en streven ernaar om de situatie voor Roma te verbeteren en komen op voor hun rechten.

In het kader van uw eerste verzoek werd wat betreft de door u aangehaalde aspecten van discriminatie (op de arbeidsmarkt, bij het verkrijgen van zorgen en omkadering voor uw zoon M., bij het verkrijgen van medische zorgen voor u zelf) al vastgesteld dat u enkel in algemene termen sprak over discriminatie zonder concrete, op uw persoon betrokken elementen of feiten aan waaruit zou kunnen blijken dat u in Moldavië persoonlijk een bijzonder risico op systematische discriminatie loopt, dermate dat er sprake is van de aantasting van een mensenrecht, of van een daad van vervolging, of van een reëel risico op het lijden van ernstige schade (zie: beslissing CGVS, eerste verzoek om internationale bescherming). U brengt in het kader van uw tweede verzoek geen nieuwe concrete elementen aan die iets zouden kunnen wijzigen aan deze beoordeling (DVZ, verklaring volgend verzoek, nr. 17). Ook in hoofde van uw zoon M., brengt u geen nieuwe concrete elementen aan ten aanzien van Moldavië (CGVS, pg 4 en 6).

Wat betreft uw medische situatie moet beklemtoond worden dat u deze ook al hebt ingeroepen in het kader van uw eerste verzoek. U zou nu een nieuwe operatie nodig hebben voor uw oog en bent om die reden teruggekeerd naar België. Dergelijke ingreep zou volgens u niet mogelijk zijn in uw land van herkomst omwille van de gebrekkige competenties van de artsen (CGVS, pg 5). Daarnaast zou u niet in staat zijn om de medische kosten te dragen want u zou een medische polis van 500 dollar moeten betalen (CGVS, pg 6). U geeft echter ook aan dat iedereen in Moldavië dergelijke kosten zou moeten betalen, zodat hierin opnieuw geen element van intentionele benadeling door een actor van vervolging kan worden gevonden. Deze elementen zijn van medische en economische aard en houden dan ook geen verband met de criteria van de Vluchtelingenconventie noch met de criteria voor subsidiaire bescherming.

Volledigheidshalve wordt opgemerkt dat u zich voor de beoordeling van medische elementen dient te richten tot de geëigende procedure. Dit is een aanvraag voor een machtiging tot verblijf gericht aan de Minister of zijn gemachtigde op basis van artikel 9ter van de wet van 15 december 1980.

Tevens verwijst u naar uw moeilijke situatie, namelijk dat u alleen moet instaan voor de zorgen voor uw zoon M. (CGVS, pg 4). Hoewel het CGVS begrip kan opbrengen voor de lasten die u hierdoor ondervindt, moet opgemerkt worden dat hierin ook geen situatie van vervolging of ernstige schade kan worden gevonden. Uit niets blijkt dat uw leven, vrijheid of fysieke integriteit hierdoor op intentionele wijze wordt bedreigd door een actor van vervolging.

Aangaande de problemen met uw echtgenoot waar u zich op beroept, werd vastgesteld dat u geen actuele en gegronde vrees voor uw echtgenoot aannemelijk kunt maken. U verklaart namelijk dat het tot een relatiebreuk kwam en dat u werd lastiggevallen door uw man in de zin dat hij vloekt, scheldt en drinkt (CGVS, pg 5). Dergelijke elementen zijn onvoldoende zwaarwichtig om van vervolging dan wel ernstige schade te kunnen spreken. U bent bang van uw man want hij zou u kunnen slaan (CGVS, pg 4). Drie jaar geleden zou hij u hebben geslagen waardoor u gewond raakte aan uw oog (CGVS, pg 4). Toen u in 2023 gedurende vijf à zes maanden terug in Moldavië verbleef, kwam het echter nooit tot fysiek geweld (CGVS, pg 5). Het blijkt dus allerminst dat u voortdurend het slachtoffer was van ernstig huishoudelijk geweld waarbij uw fysieke integriteit werd bedreigd.

Daarnaast toont u niet aan dat u, indien u opnieuw problemen zou kennen van welke aard dan ook met uw echtgenoot, geen beroep zou kunnen doen op de bescherming van de Moldavische autoriteiten.

Uit de informatie waarover het Commissariaat-generaal beschikt (zie de **COI Focus. Moldavië. De Romaminderheid van 1 maart 2022**, toegevoegd aan het administratief dossier), blijkt dat hoewel anti-Roma gevoelens, stereotypering, racisme en haatspraak ten aanzien van Roma voorkomen in Moldavië, er geen sprake is van systematische gewelddaden ten aanzien van Roma. In dit verband dient te worden aangestipt dat er sprake kan zijn van een bepaalde mate van onderraportering van incidenten. Ook blijkt dat zaken die gemeld worden bij de bevoegde autoriteiten niet steeds de nodige opvolging kennen waardoor daders ongestraft blijven. Daartegenover staat dat Roma vaak niet op de hoogte zijn van de juridische mogelijkheden die er zijn om bescherming te krijgen of om hun rechten af te dwingen.

Echter dient erop gewezen te worden dat dergelijke informatie op zich niet volstaat om aan te tonen dat u persoonlijk in uw land van herkomst hoegenaamd geen afdoende bescherming zou kunnen krijgen. Het volstaat immers niet om op algemene wijze te verwijzen naar dergelijke informatie; een vrees voor vervolging of een risico op ernstige schade dient steeds in concreto te worden aangetoond. In dit verband wijst het Commissariaat-generaal erop dat internationale bescherming slechts kan worden verleend indien blijkt dat de verzoeker om internationale bescherming geen enkele aanspraak kan maken op nationale bescherming. Van

een verzoeker om internationale bescherming mag worden verwacht dat hij of zij eerst alle realistische mogelijkheden uitput om bescherming te verkrijgen in eigen land.

Uit uw verklaringen blijkt echter dat u nooit klacht heeft ingediend tegen uw echtgenoot, ook niet naar aanleiding van het incident van drie jaar geleden waarbij u aan uw oog gekwetst raakte (CGVS, pg 5). Als reden hiervoor geeft u aan dat de politie de dader dan maximum 1 dag zou vasthouden en terug vrijlaten en dat de politie zich zou laten omkopen. Gelet op de beschikbare informatie kunt u niet volstaan met dergelijke blote beweringen om uw gebrek aan initiatief om bescherming te zoeken te verantwoorden. Vervolgens stelt u dan zelf dat u wel klacht zou kunnen indienen wegens de slagen waardoor u aan uw oog gewond raakte en dat uw echtgenoot in dat geval riskeert te worden vastgehouden (CGVS, pg 5). U geeft hiermee zelf aan dat er net wel kans is dat de autoriteiten zouden optreden. U zou evenwel toch geen klacht hebben ingediend omdat u vreest dat hij u iets ergs zou aandoen na zijn vrijlating (CGVS, pg 5). Zelfs indien deze hypothetische situatie zich zou voordoen (represailles wegens een klacht), dan blijkt uit niets dat u in dat geval niet opnieuw beroep zou kunnen doen op de bescherming van de Moldavische autoriteiten. U hebt niet aan de hand van concrete persoonlijke elementen aangetoond dat u geen nationale bescherming zou kunnen verkrijgen.

Uit voornoemde informatie blijkt nochtans dat er in geval van discriminatie of gewelddaden een klacht kan worden ingediend bij de politie. Uit een onderzoek van het EEF uit 2018 blijkt dat Roma (en andere kwetsbare groepen) toch een bepaalde mate van vertrouwen hebben in de politie en vaker een beroep doen op de politie in vergelijking met andere groepen van de bevolking. Daarnaast bestaan er in Moldavië ook andere kanalen, die bijstand kunnen bieden voor Roma die een beroep willen doen op de bescherming van de autoriteiten, zoals de Community Mediators binnen de Roma-gemeenschap, de Ombudsman of de Equality Council. Voorts voert de Moldavische ngo Roma National Center (Centrul Național al Romilor, CNR) een project uit dat ondersteund wordt door de Raad van Europa om ervoor te proberen zorgen dat Roma (en andere etnische minderheden) die het slachtoffer zijn van discriminatie, haatspraak en haatmisdrijven een betere toegang krijgen tot het rechtswezen en kunnen rekenen op gratis rechtsbijstand, advies en geschillenbeslechting.

De documenten die u ter ondersteuning van uw verzoek om internationale bescherming aanbrengt, namelijk uw paspoort en een bewijs van een medische afspraak op 7 juli 2023 voor een preoperatieve raadpleging, zijn niet van dien aard dat zij bovenstaande bevindingen vermogen te wijzigen. Uw paspoort staat uw identiteit, nationaliteit en reisweg. Deze gegevens worden niet betwist door het CGVS. Het bewijs van de afspraak staat louter dat u op dat moment een afspraak had in het Universitair Ziekenhuis Antwerpen.

C. Conclusie

Op basis van de elementen uit uw dossier, kom ik tot de vaststelling dat u niet als vluchteling in de zin van artikel 48/3 van de Vreemdelingenwet kan worden erkend. Verder komt u niet in aanmerking voor subsidiaire bescherming in de zin van artikel 48/4 van de Vreemdelingenwet.”

2. Het verzoekschrift

2.1. Verzoekster stelt dat zij het oneens is met de motieven in de bestreden beslissing, aangaande de toepassing van de artikelen 48/3 en 48/4 van de wet van 15 december 1980 betreffende de toegang tot het grondgebied, het verblijf, de vestiging en de verwijdering van vreemdelingen (hierna: de Vreemdelingenwet), zodat kan worden aangenomen dat zij een schending aanvoert van de materiële motiveringsplicht *juncto* voormelde wetsbepalingen.

Verzoekster verstrekt volgende toelichting in haar verzoekschrift:

“A. IN HOOFDORDE: VERZOEKER MOET ERKEND WORDEN ALS VLUCHTELING IN DE ZIN VAN ARTIKEL 48/3 VREEMDELINGENWET

7. In de beslissing van het CGSV wordt aangehaald dat er geen gegronde vrees is voor vervolging zoals bedoeld in de Vluchtelingenconventie van Genève of op een reëel risico op het lijden van ernstige schade zoals bepaald in de definitie van subsidiaire bescherming.

Onderstaande toont echter aan dat verzoekster wel degelijk in aanmerking komt voor de erkenning als vluchteling omdat er wel degelijk een gegronde vrees bestaat voor vervolging zoals bedoeld in de Vluchtelingenconventie van Genève.

Artikel 48/3 van de wet van 15 december 1980 bepaalt: [...]

Gelet op de volgende elementen is er wel degelijk sprake van een gegronde vrees voor vervolging:

- i) Verzoekster wordt gediscrimineerd omdat zij tot de Roma minderheid in Moldavië behoort;
- ii) Verzoekster loopt een reëel risico om slachtoffer te worden van de oorlog tussen Rusland en Oekraïne.

iii) Verzoekster wordt in Moldavië geslagen door haar man, waardoor zij problemen aan haar oog heeft (zie stuk 3 - hele waslijst aan medische afspraken);

1) Verzoekster behoort tot de Roma minderheid

8. Verzoekster en haar familie maken deel uit van de Roma-minderheid in Moldavië, waar zij op dagelijkse basis worden gediscrimineerd op basis van hun etnische achtergrond.

9. In haar beslissing verwijst de CGVS naar het document 'COI Focus. Moldavië. De Roma- minderheid van 1 maart 2022' om haar argumentatie te staven. Zij stelt dat: [...]

10. In tegenstelling tot wat de verweerder beweert, heeft verzoekster wel degelijk een gegronde vrees voor vervolging als Roma-minderheid in Moldavië.

Verskillende onafhankelijke onderzoeken hebben aangetoond dat deze minderheid op systematische wijze wordt gediscrimineerd.

De Studie van I. Mihalache en S. Rusanovski (UN Women) over de situatie van Roma vrouwen in Moldavië uit 2014 toont aan dat zij op verschillende manier worden gediscrimineerd:

- Discriminatie in het onderwijs: Romakinderen worden vaak gediscrimineerd op scholen, wat leidt tot schoolverlating. Ze worden blootgesteld aan vooroordelen en pesterijen door zowel leraren als niet-Roma medeleerlingen. Sommige leraren bekritisieren de kleding van Romakinderen of controleren hun hoofden op luizen voor de hele klas, wat leidt tot schaamte en vernedering. Er zijn ook gevallen gemeld van pesten en slechte behandeling van Romavrouwen, evenals incidenten van geweld tegen Romajongens en -meisjes door niet-Roma volwassenen.

- Discriminatie op de arbeidsmarkt: Romavrouwen worden geconfronteerd met aanzienlijke barrières op de arbeidsmarkt als gevolg van anti-Roma vooroordelen en discriminatie. Ze hebben beperkte toegang tot werkgelegenheid en werkbaarheid vanwege een laag opleidingsniveau, gebrek aan professionele kwalificaties, gebrek aan bewustzijn van vacatures en woonsegregatie. Romavrouwen werken vaak in de informele economie, zoals dagarbeid in naburige huishoudens, landbouw, kleine handel en ondernemerschap. Ze worden vaak onderbetaald en krijgen ongekwalificeerde banen aangeboden.

- Discriminatie in sociale bescherming: Roma, inclusief Romavrouwen, worden beschouwd als de meest kwetsbare categorie van de bevolking. Ze ontvangen vaak meer sociale bijstandsuitkeringen dan sociale verzekeringsuitkeringen vanwege lagere lonen en lagere activiteitspercentages in de formele sector. Romavrouwen zijn sterk afhankelijk van sociale beschermingsuitkeringen als bron van inkomen, maar er zijn uitdagingen bij het verkrijgen van sociale uitkeringen en -diensten. Er is een kloof tussen Roma en niet-Roma in de dekking van ziektekostenverzekering, en er zijn meldingen geweest van het weigeren van spoedeisende medische zorg in uitgesloten Romawoonwijken.

Dezelfde problematiek wordt aangehaald in de Studie van N. Lawton, J. Bari and K. Gilchrist (International Labour Organisation) over de Roma vrouwen in Moldavië van 2018.

11. In tegenstelling tot wat de verweerder beweert, heeft verzoekster wel degelijk een gegronde vrees voor vervolging als Roma-minderheid in Moldavië. Verzoekster heeft meerdere keren tijdens haar gesprek van CVGS aangehaald dat zij het slachtoffer is van discriminatie op basis van haar etnische achtergrond. Hier werd echter geen gehoor aan gegeven in haar beslissing tot weigering.

Volgens paragraaf 2 van artikel 48/3 van de Vreemdelingenwet moet er sprake zijn van vervolging in de zin van artikel 1A van het Verdrag van Genève.

Bovenstaande toont ontegensprekelijk aan dat er systematisch wordt gediscrimineerd ten opzichte van verzoekster (en ook haar zoon) wat een inbreuk uitmaakt van artikel 14 EVRM (Verbod op discriminatie). In de zaak Moldovan tegen Roemenië werd reeds vastgesteld dat discriminatie op basis etniciteit kan leiden tot een schending van artikel 3 EVRM.

Bijgevolg is aan artikel 48/3, §2, punt b) van de Vreemdelingenwet voldaan.

12. Alleen vervolging om reden van een van de vijf criteria (ras, religie, nationaliteit, politieke overtuiging of behoren tot een sociale groep) kan aangemerkt worden als vervolging in de zin van de conventie. Artikel 48/3, § 3 preciseert dat er een verband moet zijn tussen de daden van vervolging of het ontbreken van bescherming tegen deze daden en de gronden van vervolging.

De Roma-minderheid kwalificeert in elk geval als één van deze criteria, namelijk ras of sociale groep.

13. Op basis van bovenstaande dient verzoekster erkend te worden als vluchteling op basis van artikel 48/3 Vreemdelingenwet.

Het spreekt voor zich dat deze elementen voldoende ernstig zijn, of het samenstel van verschillende maatregelen voldoende ernstig zijn, in de zin van artikel 48/3, § 2 a) en b) van de wet van 15 december 1980.

ii) Verzoekster loopt een reëel risico om slachtoffer te worden van de oorlog tussen Rusland en Oekraïne

14. De woonplaats van verzoekster in Moldavië is nabij gelegen aan de grens met Oekraïne. Verzoekster heeft dan ook terecht een reële vrees om slachtoffer te worden van deze oorlog.

15. Verzoekster verwijst de huidige toestand in Moldavië met betrekking tot de staat Transnistrië.

Transnistrië is een regio in Moldavië die sinds het uiteenvallen van de Sovjet-Unie in 1991 de facto onafhankelijk is, maar door geen enkel ander land erkend wordt als een onafhankelijke staat. Het is een

smalle strook land die grenst aan Oekraïne in het westen en de Dnjestr Rivier in het oosten, met Moldavië zelf ten zuiden ervan.

De regio wordt internationaal echter nog steeds beschouwd als onderdeel van Moldavië, en er zijn meerdere pogingen geweest om tot een oplossing te komen voor het conflict, maar tot op heden is er geen definitieve overeenkomst bereikt. Rusland heeft een grote rol gespeeld als 'vredeshandhaver' en heeft troepen gestationeerd in Transnistrië sinds het einde van het conflict.

Op 28 februari 2024 heeft Transnistrië bescherming gevraagd aan Rusland tegen Moldavië. Een bedreiging tegen een verwant volk is de exacte reden waarom Rusland Oekraïne is binnengevallen. Bijgevolg is de kans groot dat Moldavië betrokken wordt bij deze oorlog en verzoekster dus een reëel risico loopt.

16. Het terugkeren naar Moldavië is dus geen mogelijkheid aangezien dit, gelet op de oorlog in Oekraïne, een schending zou inhouden van artikel 3 EVRM.

17. Artikel 3 van het EVRM bepaalt dat [...]. Deze bepaling bekrachtigt een van de fundamentele waarden van elke democratische samenleving en verbiedt in absolute termen foltering en onmenselijke of vernederende behandelingen, ongeacht de omstandigheden en het gedrag van de verzoekende partij. Dit blijkt uit vaste rechtspraak van het EHRM.

Het EHRM heeft reeds geoordeeld dat de verwijdering of overdracht door een lidstaat een probleem ten aanzien van artikel 3 EVRM kan opleveren en dat een lidstaat dus verantwoordelijk kan worden gesteld wanneer er zwaarwegende gronden bestaan om aan te nemen dat de verzoekende partij in het land van bestemming een reëel gevaar loopt om te worden onderworpen aan behandelingen die in strijd zijn met artikel 3 EVRM. In dergelijke omstandigheden houdt artikel 3 EVRM de verplichting in om de persoon in kwestie niet naar dat land te verwijderen. Ook dit is vaste rechtspraak van het EHRM.

Op de staat rust, bij het nemen van een verwijderings- of overdrachtsbeslissing, de plicht om een zo nauwkeurig mogelijk onderzoek te verrichten van gegevens die wijzen op een reëel risico op een behandeling in de lidstaat van bestemming die in strijd is met artikel 3 EVRM.

Het bovenstaande heeft betrekking op verplichtingen die rusten op verweerder. Het staat derhalve niet aan verzoekster om aan te tonen dat het niet uitgesloten is dat een overdracht een Moldavië een reëel risico inhoudt op een schending van artikel 3 EVRM. Verweerder is kennelijk tekortgeschoten in deze verplichtingen. Verweerder gaat in zijn weigeringsbeslissing niet eens in op het argument van verzoekster dat voor de oorlog vreest.

Uit het bovenstaande blijkt dat verweerder er niet in slaagt aan te tonen dat het uitgesloten is dat verzoekster bij een terugzending naar Moldavië zal worden onderworpen aan een toestand die strijdt met artikel 3 EVRM. De vernietiging van van de bestreden beslissing dringt zich dus op.

B. IN ONDERGESCHIKTE ORDE: VERZOEKSTER GENIET DE SUBSIDIAIRE BESCHERMING IN DE ZIN VAN ARTIKEL 48/4 VAN DE VREEMDELINGENWET

18. Indien u van mening zou zijn dat verzoekster niet in aanmerking komt voor de status van vluchteling in de zin van artikel 48/3 Vreemdelingenwet, dient zij minstens in aanmerking te komen voor subsidiaire bescherming in de zin van artikel 48/4 Vreemdelingenwet.

19. Artikel 48/4 van de Vreemdelingenwet stelt het volgende [...]

20. Zoals reeds aangehaald bij het eerste middel, zijn er twee gronden op basis waarvan verzoekster een reëel risico loopt op ernstige schade:

- i) Verzoekster wordt gediscrimineerd omdat zij tot de Roma minderheid in Moldavië behoort;
- ii) Verzoekster loopt een reëel risico om slachtoffer te worden van de oorlog tussen Rusland en Oekraïne.

i) Verzoeker behoort tot de Roma minderheid

21. Voor de uiteenzetting van de discriminatie ten aanzien van de Roma-minderheid in Moldavië verwijs ik naar randnummers 8-13.

30. De ernstige discriminatie ten aanzien van de Roma-minderheid heeft tot gevolg dat verzoekster onrechtmatig en bijgevolg vernederend wordt behandeld in haar land van herkomst, namelijk Moldavië.

31. De denigrerende behandeling t.a.v. verzoekster en haar familie zorgt dat zij volledig worden geïsoleerd van de nodige educatie en medische zorg. In de zaak Moldovan tegen Roemenië werd reeds vastgesteld dat discriminatie op basis etniciteit kan leiden tot een schending van artikel 3 EVRM.

32. Op basis van bovenstaande heeft verzoekster recht op subsidiaire bescherming in de zin van artikel 48/4 Vreemdelingenwet.

ii) Verzoeker loopt een reëel risico om slachtoffer te worden van de oorlog tussen Rusland en Oekraïne

33. Voor de uiteenzetting van het risico om slachtoffer te worden van de oorlog tussen Rusland en Oekraïne verwijs ik naar randnummers 14-17.

Het gewapend conflict kwalificeert ontegensprekelijk als [...]

Op basis van bovenstaande heeft verzoekster recht op subsidiaire bescherming in de zin van artikel 48/4 Vreemdelingenwet."

2.2. Verzoekster voegt ter ondersteuning van haar verzoekschrift volgende documenten toe:
"3. Medische afspraken".

3. Aanvullende nota's

3.1. De commissaris-generaal heeft op 21 augustus 2024, overeenkomstig artikel 39/76 § 1, tweede lid van de Vreemdelingenwet, een aanvullende nota overgemaakt, waarin hij de volgende actuele landeninformatie voegt en bespreekt: "*COI Focus. Moldavië. Algemene situatie van 22 februari 2024*"

3.2. Verzoekster heeft op 14 augustus 2024, overeenkomstig artikel 39/76, §1, tweede lid van de Vreemdelingenwet, een aanvullende nota overgemaakt, waarin zij verwijst naar de schriftelijke procedure.

4. Voorafgaand

4.1. Inzake beroepen tegen de beslissingen van de commissaris-generaal voor de vluchtelingen en de staatlozen beschikt de Raad over volheid van rechtsmacht. Dit wil zeggen dat het geschil met alle feitelijke en juridische vragen in zijn geheel aanhangig wordt gemaakt bij de Raad, die een onderzoek voert op basis van het rechtsplegingsdossier. Als administratieve rechter doet hij in laatste aanleg uitspraak over de grond van het geschil (wetsontwerp tot hervorming van de Raad van State en tot oprichting van een Raad voor Vreemdelingenbetwistingen, *Parl.St.* Kamer 2005-2006, nr. 2479/001, p. 95-96 en 133). Door de devolutive kracht van het beroep is de Raad niet noodzakelijk gebonden door de motieven waarop de bestreden beslissing is gesteund en de kritiek van verzoeker daarop. Hij dient verder niet op elk aangevoerd argument in te gaan.

De Raad is het enige rechtscollege dat bevoegd is om kennis te nemen van de beroepen ingediend tegen de beslissingen van de commissaris-generaal voor de vluchtelingen en de staatlozen. In toepassing van de richtlijn 2011/95/EU, moet de Raad zijn bevoegdheid uitoefenen op een wijze die tegemoet komt aan de verplichting om "een daadwerkelijk rechtsmiddel bij een rechterlijke instantie" te voorzien in de zin van artikel 46 van de richtlijn 2013/32/EU. Hieruit volgt dat wanneer de Raad een beroep onderzoekt dat werd ingediend op basis van artikel 39/2, § 1 van de Vreemdelingenwet, hij gehouden is de wet uit te leggen op een manier die conform is aan de vereisten van een volledig en *ex nunc* onderzoek die voortvloeien uit artikel 46, § 3 van de richtlijn 2013/32/EU.

Op grond van artikel 49/3 van de Vreemdelingenwet worden de verzoeken om internationale bescherming hierna bij voorrang onderzocht in het kader van het Vluchtelingenverdrag, zoals bepaald in artikel 48/3 van de Vreemdelingenwet, en vervolgens in het kader van artikel 48/4 van dezelfde wet. De Raad moet daarbij een gemotiveerd arrest vellen dat aangeeft om welke redenen een verzoeker om internationale bescherming al dan niet voldoet aan de criteria zoals bepaald in de artikelen 48/3 en 48/4 van de Vreemdelingenwet.

4.2. Het wettelijke kader omtrent de beoordeling van feiten en omstandigheden met inbegrip van de samenwerkingsplicht wordt heden uiteengezet in de artikelen 48/6 en 48/7 van de Vreemdelingenwet, die de omzetting betreffen van artikel 4 van de Richtlijn 2011/95/EU en artikel 13, lid 1 van de Richtlijn 2013/32/EU en bijgevolg in het licht van deze Unierechtelijke bepaling dienen gelezen te worden.

De in artikel 4 van de Richtlijn 2011/95/EU vervatte 'beoordeling van feiten en omstandigheden' in het kader van een onderzoek naar aanleiding van een verzoek om internationale bescherming, verloopt in twee onderscheiden fasen.

De eerste fase betreft de vaststelling van de feitelijke omstandigheden die bewijselementen tot staving van het verzoek kunnen vormen. De in artikel 4, lid 1 van de Richtlijn 2011/95/EU en artikel 13, lid 1 van de Richtlijn 2013/32/EU beoogde samenwerkingsplicht houdt in dat het in beginsel aan de verzoeker om internationale bescherming toekomt om alle nodige elementen ter staving van zijn verzoek, zoals vermeld in artikel 48/6, § 1, tweede lid van de Vreemdelingenwet, zo spoedig mogelijk aan te brengen. Hij moet een inspanning doen om dit verzoek te onderbouwen, onder meer aan de hand van verklaringen, schriftelijke bewijzen, zoals documenten en stukken, of ander bewijsmateriaal. Indien de door verzoeker aangevoerde elementen om welke reden ook niet volledig, actueel of relevant zijn, is het aan de met het onderzoek belaste instanties om actief met de verzoeker samen te werken om alle elementen te verzamelen die het verzoek kunnen staven. Daarnaast dienen deze instanties ervoor te zorgen dat nauwkeurige en actuele informatie wordt verzameld over de algemene situatie in het land van oorsprong en, waar nodig, in landen van doorreis.

De tweede fase betreft de beoordeling in rechte van deze gegevens door de met het onderzoek belaste instanties, waarbij wordt beslist of, in het licht van de feiten die een zaak kenmerken, is voldaan aan de materiële voorwaarden, omschreven in de artikelen 48/3 of 48/4 van de Vreemdelingenwet, voor de toekenning van internationale bescherming. Hier wordt beoordeeld wat de gevolgen zijn van de tot staving van het verzoek ingediende elementen, en dus wordt beslist of die elementen daadwerkelijk kunnen voldoen

aan de voorwaarden voor de toekenning van de gevraagde internationale bescherming. Dit onderzoek van de gegrondheid van het verzoek behoort tot de uitsluitende bevoegdheid van de met het onderzoek belaste instanties zodat in deze fase een samenwerkingsplicht niet aan de orde is (HvJ 22 november 2012, C-277/11, M.M., pt. 64-70). De beoordeling van een verzoek om internationale bescherming moet plaatsvinden op individuele wijze. Overeenkomstig artikel 48/6, § 5 van de Vreemdelingenwet moet, naast de door verzoeker afgelegde verklaringen en overgelegde documenten, ook onder meer rekening worden gehouden met alle relevante informatie in verband met het land van herkomst op het tijdstip waarop een beslissing inzake het verzoek wordt genomen, met inbegrip van de wettelijke en bestuursrechtelijke bepalingen die gelden in het land van herkomst en de wijze waarop deze worden toegepast. Consistentie, voldoende detaillering en specificiteit alsook voldoende aannemelijkheid vormen indicatoren op basis waarvan de geloofwaardigheid van de verklaringen kan worden beoordeeld, rekening houdend met individuele omstandigheden van de betrokken verzoekers. Twijfels over bepaalde aspecten van een relaas ontslaan de bevoegde overheid niet van de opdracht de vrees voor vervolging of een reëel risico op ernstige schade betreffende die elementen waar geen twijfel over bestaat, te toetsen. Het moet in deze evenwel gaan om die elementen die de nood aan internationale bescherming kunnen rechtvaardigen.

4.3. Wanneer een verzoeker bepaalde aspecten van zijn verklaringen niet staft met schriftelijke of andere bewijzen, dan bepaalt artikel 48/6, § 4 van de Vreemdelingenwet dat deze aspecten geen bevestiging behoeven indien aan de volgende cumulatieve voorwaarden is voldaan:

- “a) de verzoeker heeft een oprechte inspanning geleverd om zijn verzoek te staven;*
- b) alle relevante elementen waarover de verzoeker beschikt, zijn voorgelegd, en er is een bevredigende verklaring gegeven omtrent het ontbreken van andere bewijskrachtige elementen;*
- c) de verklaringen van de verzoeker zijn samenhangend en aannemelijk bevonden en zijn niet in strijd met de algemene en specifieke informatie die gekend en relevant is voor zijn verzoek;*
- d) de verzoeker heeft zijn verzoek om internationale bescherming zo spoedig mogelijk ingediend, of hij heeft goede redenen kunnen aanvoeren waarom hij nagelaten heeft dit te doen;*
- e) de algemene geloofwaardigheid van de verzoeker is komen vast te staan.”*

4.4. In de mate verzoekster aanvoert dat artikel 3 van het EVRM wordt geschonden, dient te worden vastgesteld dat de bevoegdheid van de commissaris-generaal in deze beperkt is tot het onderzoek naar de nood aan internationale bescherming in de zin van artikelen 48/3 en 48/4 van de Vreemdelingenwet.

4.5. Wat betreft de bijzondere procedurele noden, kan in de bestreden beslissing als volgt worden gelezen: *“Na grondige analyse van het geheel van de gegevens in uw administratief dossier, moet vooreerst worden vastgesteld dat er onvoldoende concrete elementen voorhanden zijn waaruit een bijzondere procedurele nood in uw hoofde kan worden afgeleid die het nemen van bepaalde specifieke steunmaatregelen rechtvaardigt.*

Hoewel u aangeeft dat u medische problemen hebt, waaronder een probleem aan uw ogen en lage bloeddruk (CGVS, pg 2), legt u geen enkel medisch attest neer waaruit zou kunnen blijken dat u niet in staat zou zijn om op volwaardige en functionele wijze deel te nemen aan de procedure internationale bescherming. U verklaart zelf ook bij aanvang van het persoonlijk onderhoud uitdrukkelijk in staat te zijn om het interview af te leggen en u bent van mening dat uw medische problemen geen invloed zullen hebben op het persoonlijk onderhoud (CGVS, pg 2). Verder bleek u tijdens het persoonlijk onderhoud in staat te zijn om de vragen die u werden gesteld te begrijpen en te beantwoorden. U was in staat om uw asielmotieven toe te lichten en u bevestigde aan het einde van het persoonlijk onderhoud dat u alle redenen voor uw verzoek had gegeven en dat u de vragen had begrepen (CGVS, pg 7).

Gelet op wat voorafgaat kan in de gegeven omstandigheden redelijkerwijze worden aangenomen dat uw rechten in het kader van onderhavige procedure gerespecteerd worden evenals dat u kunt voldoen aan uw verplichtingen.”

Verzoekster laat deze beoordeling onbesproken en brengt geen elementen aan, op grond waarvan kan worden vastgesteld dat zij *in casu* niet in staat was om op volwaardige wijze deel te nemen aan de procedure om internationale bescherming.

5. De beoordeling

5.1. De beoordeling in het licht van artikel 48/3 van de Vreemdelingenwet

5.1.1. Verzoekster verklaart haar herkomstland te hebben verlaten omwille van een vrees voor vervolging door haar ex-man die haar geslagen heeft. Daarnaast verklaart ze haar herkomstland te hebben verlaten omwille van de slechte socio-economische omstandigheden en het feit dat ze alleen moet zorgen voor haar zoon met een beperking. Ze verklaart ook gediscrimineerd te worden omwille van haar Roma-achtergrond. Tevens vreest zij dat Moldavië zal worden betrokken bij het conflict tussen Oekraïne en Rusland. Voor een verdere samenvatting van het vluchtrelaas verwijst de Raad naar het gestelde in het feitenrelaas van de bestreden beslissing, dat door verzoekster niet wordt betwist.

5.1.2. De commissaris-generaal oordeelt *in casu* dat geen geloof kan worden gehecht aan de voorgehouden vervolgingsfeiten, omdat:

(a) in het kader van haar eerste verzoek, wat betreft de door verzoekster aangehaalde aspecten van discriminatie omwille van haar Roma-achtergrond, al vastgesteld werd dat zij enkel in algemene termen sprak over deze discriminatie zonder concrete elementen of feiten aan te halen waaruit zou kunnen blijken dat zij in Moldavië persoonlijk een bijzonder risico op systematische discriminatie loopt waarbij er sprake is van de schending van een mensenrecht of van een daad van vervolging of van een reëel risico op het lijden van ernstige schade en verzoekster in het kader van haar tweede verzoek geen nieuwe concrete elementen aanhaalt met betrekking tot haar of haar zoon die de eerdere beoordeling zouden kunnen wijzigen;

(b) verzoekster haar medische situatie al heeft aangekaart in het kader van haar eerste verzoek waarbij (i) zij verklaarde dat zij niet in staat is om de medische kosten in Moldavië te dragen maar zij ook verklaarde dat iedereen in Moldavië deze kosten moet betalen zodat dit geen element is van intentionele benadeling door een vervolgingsactor en (ii) de elementen die zij aanhaalde van medische en economische aard zijn die geen verband houden met de criteria van het Vluchtelingenverdrag, noch met de criteria voor subsidiaire bescherming;

(c) de moeilijke situatie waarbij verzoekster alleen de zorg voor haar zoon draagt, geen situatie van vervolging of ernstige schade uitmaakt waarbij verzoekster geen elementen aanbrengt waaruit blijkt dat haar leven, vrijheid of fysieke integriteit door deze situatie op intentionele wijze wordt bedreigd door een vervolgingsactor;

(d) verzoekster er niet in slaagt een actuele en gegronde vrees voor haar echtgenoot aannemelijk te maken waarbij (i) het feit dat ze werd lastiggevallen door haar man, dat hij vloekt, scheldt en drinkt onvoldoende zwaarwichtig is om vervolging dan wel ernstige schade uit te maken en (ii) verzoekster allerm minst voortdurend het slachtoffer was van ernstig huishoudelijk geweld aangezien sinds ze terugkeerde naar Moldavië na haar vorige verzoek om internationale bescherming haar ex-man geen fysiek geweld meer tegen haar heeft gebruikt en ze enkel verklaarde drie jaar geleden geslagen te zijn geweest door haar ex-man en hierdoor gewond raakte aan haar oog.

(e) verzoekster geenszins aan toont dat indien er opnieuw problemen zouden optreden met haar ex-man ze geen beroep zou kunnen doen op de bescherming van de Moldavische autoriteiten waarbij (i) uit de informatie van de commissaris-generaal blijkt dat er geen sprake is van systematische gewelddaden ten aanzien van Roma maar dat er in dit verband wel kan worden aangestipt dat er sprake kan zijn van een bepaalde mate van onderrapportering van incidenten en zaken die gemeld worden bij de bevoegde autoriteiten niet steeds de nodige opvolging kennen waardoor de daders ongestraft blijven maar daartegenover ook blijkt dat Roma vaak niet op de hoogte zijn van de juridische mogelijkheden die er zijn om bescherming te verkrijgen en hun rechten af te dwingen; (ii) deze informatie op zich niet volstaat om aan te tonen dat verzoekster persoonlijk in haar land van herkomst geen afdoende bescherming zou kunnen krijgen van de autoriteiten aangezien een vrees voor vervolging of een risico op ernstige schade steeds *in concreto* moet worden aangetoond; (iii) internationale bescherming slechts kan worden verleend indien blijkt dat de verzoeker om internationale bescherming geen enkele aanspraak kan maken op nationale bescherming en er verwacht mag worden dat hij eerst alle realistische mogelijkheden uitput om bescherming te verkrijgen in zijn land van herkomst; (iv) uit verzoeksters verklaringen blijkt dat zij nooit een klacht heeft ingediend tegen haar ex-echtgenoot, ook niet na het incident drie jaar geleden waarbij ze gewond raakte aan haar oog; (v) verzoekster, gelet op de beschikbare informatie, niet kan volstaan met te stellen dat ze niet naar de politie is gegaan omdat de dader dan maximaal één dag zou worden vastgehouden en daarna terug zou worden vrijgelaten en de politie makkelijk om te kopen is, om haar gebrek aan initiatief om bescherming te verkrijgen, te verantwoorden; (vi) verzoekster vervolgens verklaarde dat ze wel een klacht zou kunnen indienen wegens de slagen van haar ex-man waardoor ze aan haar oog gewond raakte en haar ex-man dan ook zou riskeren te worden vastgehouden wat dus aangeeft dat er wel een kans is dat de autoriteiten zouden optreden en (vii) ze stelde geen klacht te hebben ingediend tegen haar ex-man omdat ze bang was dat hij haar iets zou aandoen na zijn vrijlating maar uit niets blijkt dat in het geval dat deze hypothetische situatie zich zou voordoen verzoekster geen beroep zou kunnen doen op de bescherming van de Moldavische autoriteiten;

(f) uit de beschikbare informatie van de commissaris-generaal blijkt dat er in geval van discriminatie of gewelddaden een klacht kan worden ingediend bij de politie waarbij (i) uit een onderzoek uit 2018 blijkt dat Roma toch een bepaalde mate van vertrouwen hebben in de politie en zelfs vaker een beroep doen op de politie in vergelijking met andere bevolkingsgroepen; (ii) er in Moldavië ook andere kanalen bestaan die bijstand kunnen bieden voor Roma die bescherming willen verkrijgen van de autoriteiten zoals de Community Mediators binnen de Roma-gemeenschap, de Ombudsman of de Equality Council en (iii) een Moldavische ngo Roma National Center een project uitvoert dat ondersteund wordt door de Raad van Europa om ervoor te proberen zorgen dat Roma die het slachtoffer worden van discriminatie, haatspraak en haatmisdrijven een betere toegang krijgen tot het rechtsapparaat en kunnen rekenen op gratis rechtsbijstand, advies en geschillenbeslechting;

(g) de documenten die verzoekster ter ondersteuning van haar verzoek om internationale bescherming neerlegt niet van die aard zijn dat zij bovenstaande bevindingen in een ander daglicht plaatsen waarbij (i) haar paspoort haar identiteit, nationaliteit en reisweg staft, wat niet betwist wordt door de

commissaris-generaal en (ii) het medisch attest enkel staat dat verzoekster een afspraak had in het Universitair Ziekenhuis Antwerpen.

5.1.3. In de bestreden beslissing wordt op omstandige wijze gemotiveerd aangaande bovenvermelde vaststellingen. Deze motieven vinden steun in het administratief dossier, hebben betrekking op de kern van het vluchtrelaas en zijn pertinent alsook draagkrachtig. Het komt de verzoekster toe om deze motieven aan de hand van concrete elementen en argumenten in een ander daglicht te plaatsen.

5.1.4. De Raad stelt vast dat verzoekster er in voorliggend verzoekschrift niet in slaagt om voormelde motieven uit de bestreden beslissing te verklaren of te weerleggen.

5.1.5. Wat betreft de discriminatie van Roma in Moldavië, stelt de Raad, in navolging van de commissaris-generaal, vast dat verzoekster niet aannemelijk maakt dat zij in Moldavië, als etnische Roma, zal worden onderworpen aan (discriminatie die kan worden beschouwd als) vervolging in de zin van het Vluchtelingenverdrag en dat zij in Moldavië geen beroep zou kunnen doen op de nodige hulp of bescherming vanwege de autoriteiten. Waar verzoekster zich beroept op de situatie van de Roma in Moldavië, wijst de Raad erop dat de commissaris-generaal in de bestreden beslissing reeds de aandacht vestigde op en dat hij zelf beklemtoont dat de Roma in Moldavië op meerdere vlakken discriminatie kunnen ondervinden en zich in een moeilijke socio-economische situatie bevinden, zoals terdege blijkt uit de bij het administratief dossier gevoegde COI Focus "Moldavië, De Roma-minderheid" van 4 maart 2022, evenals uit de bij aanvullende nota overgemaakte COI Focus. Moldavië, Algemene situatie van 22 februari 2024. Na lezing van de beschikbare landeninformatie, waarop de Raad acht mag slaan, treedt de Raad de door de commissaris-generaal in zijn aanvullende nota gemaakte beoordeling bij:

"De informatie beschikbaar op het Commissariaat-generaal (zie de COI Focus. Moldavië. De Roma-minderheid van 4 maart 2022 en de COI Focus. Moldavië. Algemene situatie van 22 februari 2024) toont aan dat heel wat Roma in Moldavië zich, zoals elders in Europa, in een moeilijke socio-economische situatie bevinden en op meerdere vlakken discriminatie kunnen ondervinden. Deze situatie is evenwel het gevolg van een samenloop van diverse factoren en kan niet worden herleid tot één enkel gegeven of de loutere etnische origine en vooroordelen die bestaan tegenover de Roma. Onder meer de algemene precare economische toestand in Moldavië, culturele tradities waardoor Roma-kinderen in het algemeen en meisjes in het bijzonder niet naar school worden gestuurd of al vroeg van school worden gehaald, wantrouwen vanuit de Roma-bevolking ten aanzien van niet-Roma medeburgers en wantrouwen tegenover de overheid spelen eveneens een rol.

De Moldavische overheid laat zich evenwel niet in met een actief repressiebeleid ten aanzien van minderheden, onder wie Roma, en haar beleid is gericht op de integratie van minderheden en niet op discriminatie of vervolging. Algemeen genomen is het kader voor de bescherming van de rechten van minderheden in Moldavië aanwezig en worden de rechten van de minderheden er ook gerespecteerd.

De Moldavische wetgeving voldoet grotendeels aan het EU-acquis wat betreft non-discriminatie en gelijkheid. Haatmisdrijven zijn opgenomen als strafbaar feit in de Strafwet. Wetswijzigingen in de Strafwet en het wetboek inzake overtredingen, goedgekeurd in mei 2022, zorgen ervoor dat aanzetten tot discriminatie en geweld, geïnspireerd door haat, strafbaar zijn. Verder zijn er strengere straffen voor misdrijven die zijn ingegeven door vooroordelen of stereotypes over ras, kleur, etnie, nationale origine, sociale achtergrond, staatsburgerschap, enzovoort. Sinds april 2022 is haatspraak opgenomen in de Strafwet. De Interethnic Relations Agency (IRA) is bevoegd voor de bevordering van relaties met nationale minderheden en maakt deel uit van een nationale strategie ter versterking van interetnische relaties voor de periode 2017-2027. Sinds 2020 heeft de eerste minister een adviseur over mensenrechten en interetnische relaties. Tijdens een bezoek van de Raad van Europa in september 2022 bekleedt een Roma-vertegenwoordiger deze functie. Sinds februari 2023 is de functie opnieuw vacant. De Moldavische autoriteiten hebben sinds 2011 verschillende nationale programma's met bijbehorend actieplan voor de integratie van Roma goedgekeurd. In augustus 2022 keuren de autoriteiten een nieuw programma goed ter ondersteuning van de Roma-bevolking voor de periode 2022-2025. Hiermee willen de autoriteiten ervoor zorgen dat Roma beter kunnen deelnemen aan het sociale en politieke leven in Moldavië. Een van de positiefste verwezenlijkingen van deze actieplannen, volgens het adviescomité van de Raad van Europa, is de introductie van Roma-bemiddelaars. Zij werken samen met de lokale autoriteiten, onderwijs- en gezondheidsinstellingen om de integratie van de Roma-gemeenschap te bevorderen. Daarnaast bestaat er het National Human Rights Action Plan 2018-2022 met een hoofdstuk gewijd aan Roma met het oog op het garanderen van alle rechten zonder discriminatie. De Moldavische ngo Roma National Center (Centrul Național al Romilor, CNR) voert een project uit dat ondersteund wordt door de Raad van Europa om ervoor te proberen zorgen dat Roma (en andere etnische minderheden) die het slachtoffer zijn van discriminatie, haatspraak en/of haatmisdrijven een betere toegang krijgen tot het rechtsweten en kunnen rekenen op gratis rechtsbijstand, advies en geschillenbeslechting. De Equality Council is bevoegd is om aantijgingen van discriminatie onafhankelijk te onderzoeken. Ofschoon meer aandacht dient uit te gaan naar de concrete implementatie van dergelijke strategieën, werd dankzij diverse initiatieven toch reeds vooruitgang geboekt. De Europese Commissie (EC) stelt ook vooruitgang vast wat betreft de inclusie van Roma, met name dankzij het programma ter ondersteuning van Roma voor de

periode 2022-2025. De Peoples Advocate of ombudspersoon kan een rechtszaak starten voor het Grondwettelijk Hof en de reguliere rechtbanken alsook kan de ombudsdienst ambtshalve een onderzoek starten. Het adviescomité van de Raad van Europa wijst op de belangrijke rol van de Equality Council en de People's Advocate in de strijd tegen discriminatie. Beide diensten dragen bij tot het garanderen van gelijkheid en het respecteren van de mensenrechten van etnische minderheden.

Discriminatie van Roma op de arbeidsmarkt blijft een probleem. De beperkte participatie van Roma op de formele arbeidsmarkt is echter ook het gevolg van een lage scholingsgraad. Roma zijn eerder werkzaam in de informele economie en doen seizoensarbeid (net zoals een aanzienlijk deel van de niet Roma-bevolking in Moldavië). Hoewel slechts een beperkt aantal Roma recht heeft op socialezekerheidsuitkeringen, is dit voornamelijk het gevolg van langdurige werkloosheid in combinatie met een meerderheid van de Roma-gemeenschap die niet officieel is tewerkgesteld. Roma-gezinnen, inclusief deze met gezinsleden met een handicap, ontvangen sociale bijstand. Kinderbijslag is voor Roma een belangrijke bron van inkomsten.

Kort voor de coronapandemie stelt de mensenrechtencommissaris van de Raad van Europa een verbetering vast wat betreft de toegang tot onderwijs voor Roma-kinderen, voornamelijk in het basisonderwijs. Dat is grotendeels te danken aan het werk van de Roma-bemiddelaars en civil society. Wat betreft de toegang tot onderwijs, dient te worden opgemerkt dat lager onderwijs gratis is en onderwijs in het algemeen is verplicht tot de negende graad (15-16 jaar). Toch ligt het inschrijvingspercentage van Roma-kinderen op alle niveaus van het onderwijs lager dan bij niet-Roma-kinderen. Factoren als armoede, gebrek aan vervoer naar school vanuit afgelegen rurale gebieden, de ongeschooldheid van de ouders en culturele gebruiken binnen de Roma-gemeenschap (bv. het mindere belang dat gehecht wordt aan onderwijs, kindhuwelijken bij meisjes, de impact van migratie) liggen aan de basis van dit verschil. Sinds 2015 bestaat er een wet inzake huisvesting die Roma erkent als een van de begunstigten van sociale huisvesting. De European Commission against Racism and Intolerance (ECRI) rapporteert in 2018 dat de implementatie van deze wet te wensen overlaat ten gevolge van een significant tekort aan financiële middelen. De toegang tot adequate huisvesting is niet enkel een probleem voor Roma. Er is een algemeen tekort is aan sociale huisvesting, voornamelijk op het platteland, en een beperkte toegang tot stromend water en riolering.

Het gezondheidssysteem in Moldavië streeft ernaar toegankelijk te zijn voor iedereen. Verschillende soorten zorg zijn gratis ongeacht of iemand een ziektekostenverzekering heeft of niet. Dat gaat over de eerstelijns- en spoedzorg en behandelingen voor tuberculose, aids en kanker. Mensen met een arbeidscontract en zelfstandigen hebben via hun sociale bijdragen een ziektekostenverzekering. Andere personen wiens ziektekosten automatisch worden gedekt zijn kinderen, studenten, zwangere vrouwen (inclusief postnatale zorg), moeders van minstens vier kinderen, mensen met een handicap, gepensioneerden, geregistreerde werklozen, mensen die sociale bijstand krijgen en mensen die onder de armoedegrens leven. Wat betreft Roma, rapporteert het USDOS dat er vaak onvoldoende plaatsen zijn waar Roma terecht kunnen voor dringende medische hulp in de buurt van hun afgelegen vestigingen. Verder stelt het USDOS dat gezondheidswerkers Roma ongelijk of willekeurig behandelen. De East Europe Foundation (EEF) concludeert dat informele betalingen in ruil voor medische diensten (ook een probleem voor niet-Roma) de voornaamste hindernis vormen om medische hulp te zoeken. Een bijkomend obstakel voor Roma is een gebrek aan vertrouwen in artsen en angst voor de houding van een arts tegenover Roma.

Er dient benadrukt te worden dat de integratie van Roma onder meer in het onderwijs en op de arbeidsmarkt, de verbetering van hun sociaaleconomische levensomstandigheden en betere toegang tot huisvesting en gezondheidszorg niet van de ene op de andere dag gerealiseerd kunnen worden, doch een werk van lange adem betreffen. Er kan in dit verband evenwel niet voorbijgegaan worden aan het feit dat hiertoe de afgelopen jaren in Moldavië diverse stappen werden ondernomen. Er kan hieruit geconcludeerd worden dat mogelijke gevallen van discriminatie binnen de Moldavische context in het algemeen niet beschouwd kunnen worden als een vervolging in de zin van de Conventie van Genève. Om te oordelen of discriminatoire maatregelen op zich een vervolging in de zin van de Conventie betekenen, dienen immers alle omstandigheden in overweging te worden genomen. Het ontzeggen van bepaalde rechten en een discriminerende bejegening houden op zich geen vervolging in vluchtelingenrechtelijke zin in. Om tot de erkenning van de status van vluchteling te leiden, moeten de deprivatie van rechten en de discriminatie van dien aard zijn dat zij aanleiding geven tot een toestand die gelijkgeschakeld kan worden met een vrees in vluchtelingenrechtelijke zin. Zulks houdt in dat de gevreesde problemen dermate systematisch en ingrijpend zijn dat fundamentele mensenrechten worden aangetast waardoor het leven in het land van herkomst ondraaglijk wordt. Eventuele problemen van discriminatie in Moldavië hebben echter niet die aard, intensiteit en draagwijdte om als vervolging te worden beschouwd, tenzij eventueel in zeer uitzonderlijke omstandigheden.

Uit deze informatie blijkt verder dat hoewel anti-Roma gevoelens, stereotypering, racisme en haatspraak ten aanzien van Roma voorkomen in Moldavië, er geen sprake is van systematische gewelddaden ten aanzien van Roma. In dit verband dient te worden aangestipt dat er sprake kan zijn van een bepaalde mate van onderrapportering van incidenten. Ook blijkt dat zaken die gemeld worden bij de bevoegde autoriteiten niet steeds de nodige opvolging kennen waardoor daders ongestraft blijven. Vanuit de Roma-gemeenschap zijn er klachten over de effectieve toegankelijkheid en beschikbaarheid van politionele en juridische bijstand. Daartegenover staat dat Roma vaak niet op de hoogte zijn van de juridische mogelijkheden die er zijn om bescherming te krijgen of om hun rechten af te dwingen. Het is voor Roma mogelijk om naar de politie te

stappen, maar de administratieve rompslomp is volgens het adviescomité van de Raad van Europa te omslachtig, waardoor zij niet geneigd zijn om met hun zaak verder te gaan. Dat is voornamelijk het geval voor Roma die onvoldoende kennis hebben over het wettelijke en institutionele kader waarbinnen discriminatie kan worden bestreden. Roma-vertegenwoordigers zijn vragende partij voor professioneel juridisch advies en bijstand aan Roma zodat zij hun zaak aanhangig kunnen maken. Aangezien de grote meerderheid van de Roma op de armoedegrens leeft, zijn zij niet in staat om zelf een advocaat te betalen. Dat geldt eveneens voor een groot deel van de rest van de bevolking. Uit voornoemde informatie blijkt verder dat er in geval van discriminatie of geweldsdaden in Moldavië ook andere kanalen bestaan die bijstand kunnen bieden voor Roma die een beroep willen doen op de bescherming van de autoriteiten, zoals de Community Mediators binnen de Roma-gemeenschap, de Ombudsman, die aanvragen van individuen met betrekking tot schendingen van mensenrechten en vrijheden kan onderzoeken, of de Equality Council, dat bevoegd is om aantijgingen van discriminatie onafhankelijk te onderzoeken en waar een klacht over discriminatie via de website van die organisatie kan worden aangekaart. Voorts zijn er verschillende Romaorganisaties actief in Moldavië. Enkele van deze organisaties hebben zich verenigd onder de Voice of Roma Coalition of Coalita Vocea Romilor. Deze organisaties monitoren de implementatie van de verschillende actieplannen en streven ernaar om de situatie voor Roma te verbeteren en komen op voor hun rechten. Verder voert de Moldavische ngo Roma National Center (Centrul Național al Romilor, CNR) een project uit dat ondersteund wordt door de Raad van Europa om ervoor te proberen zorgen dat Roma (en andere etnische minderheden) die het slachtoffer zijn van discriminatie, haatspraak en haatmisdrijven een betere toegang krijgen tot het rechtswezen en kunnen rekenen op gratis rechtsbijstand, advies en geschillenbeslechting. Er dient echter erop gewezen te worden dat deze informatie, waaruit blijkt dat ondanks een zekere vooruitgang op het vlak van rechtsbescherming voor Roma in Moldavië er nog tekortkomingen blijven bestaan, op zich niet volstaat om aan te tonen dat u persoonlijk in uw land van herkomst hoegenaamd geen afdoende bescherming zou kunnen krijgen.”

Gelet op bovenstaande informatie omtrent de algemene situatie van Roma in Moldavië, die blijkt uit de COI Focus “Moldavië. De Roma-minderheid” van 4 maart 2022 (AD, map landeninformatie) en de COI Focus “Moldavië. De Roma-minderheid van februari 2024 (zie aanvullende nota), treedt de Raad de commissaris-generaal bij in zijn conclusie dat mogelijke gevallen van discriminatie binnen de Moldavische context in het algemeen niet die aard, intensiteit en draagwijdte zijn om als vervolging te worden beschouwd, tenzij eventueel in bijzondere, zeer uitzonderlijke omstandigheden. Verzoekster brengt geen concrete en objectieve gegevens bij die deze beoordeling in een ander daglicht plaatst.

Bovendien kan, zoals in de bestreden beslissing en aanvullende nota genoegzaam wordt aangehaald, *“geenszins zonder meer afgeleid worden dat de Moldavische autoriteiten niet bij machte of onwillig zijn om in deze problematiek op te treden en bescherming te bieden. Het volstaat bovendien niet om op algemene wijze te verwijzen naar dergelijke informatie: een vrees voor vervolging of een risico op ernstige schade dient steeds in concreto te worden aangetoond. In dit verband wijst het Commissariaat-generaal erop dat internationale bescherming slechts kan worden verleend indien blijkt dat de verzoeker om internationale bescherming geen enkele aanspraak kan maken op nationale bescherming. Van een verzoeker om internationale bescherming mag worden verwacht dat hij of zij eerst alle realistische mogelijkheden uitput om bescherming te verkrijgen in eigen land”*.

Verzoekster slaagt er niet in om *in concreto* aannemelijk te maken dat zij zich in geval van terugkeer naar Moldavië zal bevinden in de uitzonderlijke situatie waarin zij zal worden onderworpen aan (discriminatie die kan worden gekwalificeerd als) vervolging in de zin van het Vluchtelingenverdrag en evenmin om aannemelijk te maken dat zij in Moldavië geen beroep zou kunnen doen op de nodige hulp of bescherming vanwege de autoriteiten, door te verwijzen naar algemene informatie inzake de situatie van Roma in Moldavië..

In de bestreden beslissing wordt in dit verband het volgende gesteld: *“In het kader van uw eerste verzoek werd wat betreft de door u aangehaalde aspecten van discriminatie (op de arbeidsmarkt, bij het verkrijgen van zorgen en omkadering voor uw zoon M., bij het verkrijgen van medische zorgen voor u zelf) al vastgesteld dat u enkel in algemene termen sprak over discriminatie zonder concrete, op uw persoon betrokken elementen of feiten aan waaruit zou kunnen blijken dat u in Moldavië persoonlijk een bijzonder risico op systematische discriminatie loopt, dermate dat er sprake is van de aantasting van een mensenrecht, of van een daad van vervolging, of van een reëel risico op het lijden van ernstige schade (zie: beslissing CGVS, eerste verzoek om internationale bescherming). U brengt in het kader van uw tweede verzoek geen nieuwe concrete elementen aan die iets zouden kunnen wijzigen aan deze beoordeling (DVZ, verklaring volgend verzoek, nr. 17). Ook in hoofde van uw zoon M., brengt u geen nieuwe concrete elementen aan ten aanzien van Moldavië (CGVS, pg 4 en 6).”* Deze motieven vinden steun in het administratief dossier, zijn pertinent en draagkrachtig en worden, daar zij door verzoekster volledig onbesproken worden gelaten, door de Raad overgenomen.

5.1.6. In het verzoekschrift benadrukt verzoekster voorts dat zij, als Roma vrouw, in een situatie zit die nog meer precair is. De Raad stelt vast dat verzoekster geen algemene informatie bijbrengt waaruit blijkt dat elke (Roma)vrouw onderworpen zou worden aan een behandeling die kan gezien worden als vervolging.

Verzoekster verwijst in haar verzoekschrift nog naar twee onderzoeken van de UN Women en van de International Labour Organisation. Zij voegt deze onderzoeken echter niet toe aan haar verzoekschrift en voegt ook geen consulteerbare weblink naar deze onderzoeken toe. Hierdoor kan de Raad geen kennis nemen van deze twee onderzoeken. De door verzoekster in haar verzoekschrift gemaakte samenvatting van deze onderzoeken brengt alleszins geen elementen aan het licht, die de bovenvermelde beoordeling van de commissaris-generaal aan het wankelen brengt. Er kan verder ook op gewezen worden dat deze onderzoeken al dateren van 2014 en 2018, terwijl de commissaris-generaal in zijn beslissing verwijst naar meer recente informatie in verband met de Romagemeenschap van 2022 en deze informatie in zijn aanvullende nota nog heeft geactualiseerd.. Mede gelet op het voorgaande, maakt verzoekster niet *in concreto* aannemelijk dat zij als Romavrouw onderworpen zou worden aan een behandeling die gezien kan worden als vervolging bij terugkeer naar haar land van herkomst.

5.1.7. Wat betreft het huiselijk geweld waar verzoekster slachtoffer van zou zijn geworden in Moldavië, stelt de commissaris-generaal op pertinente wijze vast dat: *“Aangaande de problemen met uw echtgenoot waar u zich op beroept, werd vastgesteld dat u geen actuele en gegronde vrees voor uw echtgenoot aannemelijk kunt maken. U verklaart namelijk dat het tot een relatiebreuk kwam en dat u werd lastiggevallen door uw man in de zin dat hij vloekt, scheldt en drinkt (CGVS, pg 5). Dergelijke elementen zijn onvoldoende zwaarwichtig om van vervolging dan wel ernstige schade te kunnen spreken. U bent bang van uw man want hij zou u kunnen slaan (CGVS, pg 4). Drie jaar geleden zou hij u hebben geslagen waardoor u gewond raakte aan uw oog (CGVS, pg 4). Toen u in 2023 gedurende vijf à zes maanden terug in Moldavië verbleef, kwam het echter nooit tot fysiek geweld (CGVS, pg 5). Het blijkt dus allerminst dat u voortdurend het slachtoffer was van ernstig huishoudelijk geweld waarbij uw fysieke integriteit werd bedreigd. Daarnaast toont u niet aan dat u, indien u opnieuw problemen zou kennen van welke aard dan ook met uw echtgenoot, geen beroep zou kunnen doen op de bescherming van de Moldavische autoriteiten.*

De Raad kan opnieuw op dienstige wijze verwijzen naar en zich aansluiten bij de bespreking in de aanvullende nota van de beschermingsmogelijkheden van de Moldavische autoriteiten: *“Uit deze informatie blijkt verder dat hoewel anti-Roma gevoelens, stereotypering, racisme en haatspraak ten aanzien van Roma voorkomen in Moldavië, er geen sprake is van systematische gewelddaden ten aanzien van Roma. In dit verband dient te worden aangestipt dat er sprake kan zijn van een bepaalde mate van onderrapportering van incidenten. Ook blijkt dat zaken die gemeld worden bij de bevoegde autoriteiten niet steeds de nodige opvolging kennen waardoor daders ongestraft blijven. Vanuit de Roma-gemeenschap zijn er klachten over de effectieve toegankelijkheid en beschikbaarheid van politionele en juridische bijstand. Daartegenover staat dat Roma vaak niet op de hoogte zijn van de juridische mogelijkheden die er zijn om bescherming te krijgen of om hun rechten af te dwingen. Het is voor Roma mogelijk om naar de politie te stappen, maar de administratieve rompslomp is volgens het adviescomité van de Raad van Europa te omslachtig, waardoor zij niet geneigd zijn om met hun zaak verder te gaan. Dat is voornamelijk het geval voor Roma die onvoldoende kennis hebben over het wettelijke en institutionele kader waarbinnen discriminatie kan worden bestreden. Roma-vertegenwoordigers zijn vragende partij voor professioneel juridisch advies en bijstand aan Roma zodat zij hun zaak aanhangig kunnen maken. Aangezien de grote meerderheid van de Roma op de armoedegrens leeft, zijn zij niet in staat om zelf een advocaat te betalen. Dat geldt eveneens voor een groot deel van de rest van de bevolking. Uit voornoemde informatie blijkt verder dat er in geval van discriminatie of gewelddaden in Moldavië ook andere kanalen bestaan die bijstand kunnen bieden voor Roma die een beroep willen doen op de bescherming van de autoriteiten, zoals de Community Mediators binnen de Roma-gemeenschap, de Ombudsman, die aanvragen van individuen met betrekking tot schendingen van mensenrechten en vrijheden kan onderzoeken, of de Equality Council, dat bevoegd is om aantijgingen van discriminatie onafhankelijk te onderzoeken en waar een klacht over discriminatie via de website van die organisatie kan worden aangekaart. Voorts zijn er verschillende Romaorganisaties actief in Moldavië. Enkele van deze organisaties hebben zich verenigd onder de Voice of Roma Coalition of Coalita Vocea Romilor. Deze organisaties monitoren de implementatie van de verschillende actieplannen en streven ernaar om de situatie voor Roma te verbeteren en komen op voor hun rechten. Verder voert de Moldavische ngo Roma National Center (Centrul Național al Romilor, CNR) een project uit dat ondersteund wordt door de Raad van Europa om ervoor te proberen zorgen dat Roma (en andere etnische minderheden) die het slachtoffer zijn van discriminatie, haatspraak en haatmisdrijven een betere toegang krijgen tot het rechtswezen en kunnen rekenen op gratis rechtsbijstand, advies en geschillenbeslechting. Er dient echter erop gewezen te worden dat deze informatie, waaruit blijkt dat ondanks een zekere vooruitgang op het vlak van rechtsbescherming voor Roma in Moldavië er nog tekortkomingen blijven bestaan, op zich niet volstaat om aan te tonen dat u persoonlijk in uw land van herkomst hoegenaamd geen afdoende bescherming zou kunnen krijgen.”*

De commissaris-generaal stelde vervolgens terecht: *“Uit uw verklaringen blijkt echter dat u nooit klacht heeft ingediend tegen uw echtgenoot, ook niet naar aanleiding van het incident van drie jaar geleden waarbij u aan uw oog gekwetst raakte (CGVS, pg 5). Als reden hiervoor geeft u aan dat de politie de dader dan maximum 1 dag zou vasthouden en terug vrijlaten en dat de politie zich zou laten omkopen. Gelet op de beschikbare informatie kunt u niet volstaan met dergelijke blote beweringen om uw gebrek aan initiatief om bescherming te zoeken te verantwoorden. Vervolgens stelt u dan zelf dat u wel klacht zou kunnen indienen wegens de*

slagen waardoor u aan uw oog gewond raakte en dat uw echtgenoot in dat geval riskeert te worden vastgehouden (CGVS, pg 5). U geeft hiermee zelf aan dat er net wel kans is dat de autoriteiten zouden optreden. U zou evenwel toch geen klacht hebben ingediend omdat u vreest dat hij u iets ergs zou aandoen na zijn vrijlating (CGVS, pg 5). Zelfs indien deze hypothetische situatie zich zou voordoen (représailles wegens een klacht), dan blijkt uit niets dat u in dat geval niet opnieuw beroep zou kunnen doen op de bescherming van de Moldavische autoriteiten. U hebt niet aan de hand van concrete persoonlijke elementen aangetoond dat u geen nationale bescherming zou kunnen verkrijgen.” Deze motieven vinden steun in het administratief dossier, zijn pertinent en draagkrachtig en worden, daar zij door verzoeker volledig onbesproken worden gelaten, door de Raad overgenomen.

5.1.8. Wat betreft verzoeksters medische situatie treedt de Raad de motieven van de commissaris-generaal, die door verzoekster volledig onbesproken worden gelaten, bij waar hij vaststelt dat: *“Wat betreft uw medische situatie moet beklemtoond worden dat u deze ook al hebt ingeroepen in het kader van uw eerste verzoek. U zou nu een nieuwe operatie nodig hebben voor uw oog en bent om die reden teruggekeerd naar België. Dergelijke ingreep zou volgens u niet mogelijk zijn in uw land van herkomst omwille van de gebrekkige competenties van de artsen (CGVS, pg 5). Daarnaast zou u niet in staat zijn om de medische kosten te dragen want u zou een medische polis van 500 dollar moeten betalen (CGVS, pg 6). U geeft echter ook aan dat iedereen in Moldavië dergelijke kosten zou moeten betalen, zodat hierin opnieuw geen element van intentionele benadeling door een actor van vervolging kan worden gevonden. Deze elementen zijn van medische en economische aard en houden dan ook geen verband met de criteria van de Vluchtelingenconventie noch met de criteria voor subsidiaire bescherming.”* Verzoekster voegt nog verschillende medische documenten toe aan haar verzoekschrift met name: (i) een bevestiging van een consultatie bij het Universitair Ziekenhuis in Antwerpen (UZA) dd. 7 juli 2023; (ii) een bevestiging van een consultatie bij het Universitair Ziekenhuis Sint-Lucas in Brussel dd. 11 december 2023; (iii) een e-mail van het Universitair Ziekenhuis Sint-Lucas in Brussel waarin gevraagd wordt om de operatie te betalen; (iv) een preoperatieve vragenlijst anesthesie van het UZA dd. 22 mei 2023; (v) een bevestiging van een consultatie bij het Universitair Ziekenhuis Sint-Lucas in Brussel dd. 23 mei 2024 en (vi) informatie voor een oogoperatie op 31 mei 2023 in dagopname voor cataract. Uit deze stukken kan enkel afgeleid worden dat verzoekster verschillende consultaties heeft gehad bij het UZA en bij Sint-Lucas en problemen heeft met haar oog, wat niet betwist wordt door de commissaris-generaal. De Raad wijst er, in navolging van de commissaris-generaal, op dat deze medische problemen op zich niet onder de criteria, bepaald in artikel 1, A, (2) van het Vluchtelingenverdrag, ressorteren, zoals bepaald in artikel 48/3 van de Vreemdelingenwet, noch onder de criteria inzake subsidiaire bescherming, zoals vermeld in artikel 48/4 van de Vreemdelingenwet. Verzoekster toont niet aan dat de aangehaalde medische problemen met haar oog vervolging zouden uitmaken of dat zij op basis hiervan of op grond van een gebrek aan behandeling vervolging zou riskeren. Evenmin toont zij middels enig begin van bewijs aan dat dergelijke vervolging of een mogelijk gebrek aan adequate behandeling enig verband zou houden met één van de in artikel 1, A, (2) van het Vluchtelingenverdrag en artikel 48/3 van de Vreemdelingenwet bepaalde vervolgingsgronden. De Raad merkt verder op dat eventuele schade als gevolg van een algemeen en niet-intentioneel gebrek aan doeltreffende medische voorzieningen in het land van herkomst niet valt onder het toepassingsgebied van de artikelen 48/3 en 48/4, § 2, b) van de Vreemdelingenwet. Uit de elementen in het dossier kan niet blijken dat de Moldavische autoriteiten verzoekster op intentionele wijze de nodige medische zorgen of begeleiding hebben ontzegd dan wel zullen ontzeggen. Volledigheidshalve merkt de Raad nog op dat verzoekster zich voor wat betreft de beoordeling van haar medische elementen kan richten tot de daartoe geëigende procedure, meer bepaald een aanvraag om machtiging tot verblijf op basis van artikel 9ter van de Vreemdelingenwet.

5.1.9. Het geheel aan documenten en verklaringen in acht genomen en gezien in hun onderlinge samenhang, alsook verzoeksters individuele omstandigheden in acht genomen, acht de Raad voorgaande bevindingen ruim voldoende om te besluiten dat voor verzoekster geen gegronde vrees voor vervolging bij terugkeer naar Moldavië kan blijken. Het voorgaande volstaat om vast te stellen dat aan de cumulatieve voorwaarden van artikel 48/6, § 4 van de Vreemdelingenwet niet zijn voldaan en dat bijgevolg het voordeel van de twijfel niet kan worden verleend aan verzoekster. Gelet op deze vaststellingen, is er geen reden om verder te toetsen aan de voorwaarden die inzake de erkenning van vluchtelingen worden gesteld door artikel 1, A (2) van het Vluchtelingenverdrag en artikel 48/3 van de Vreemdelingenwet. Een gegronde vrees voor vervolging in de zin van artikel 1 van het Verdrag van Geneve van 28 juli 1981, zoals bepaald in artikel 48/3 van de Vreemdelingenwet, kan niet worden aangenomen.

5.2. Beoordeling in het licht van artikel 48/4 van de Vreemdelingenwet

5.2.1. Voor zover verzoekster zich teneinde de subsidiaire beschermingsstatus te bekomen beroept op de aangevoerde asielmotieven, kan dienstig worden verwezen naar de hoger gedane vaststellingen dienaangaande. Verzoekster toont niet aan dat zij in aanmerking komt voor de toekenning van de subsidiaire beschermingsstatus in de zin van artikel 48/4, § 2, a) en b) van de Vreemdelingenwet. De Raad verwijst hiertoe ook naar de uiteenzetting in de voorgaande punten.

5.2.2. De subsidiaire beschermingsstatus kan niettemin worden verleend indien het aannemelijk is dat verzoekster een reëel risico op ernstige schade loopt met toepassing van artikel 48/4, § 2, c) van de Vreemdelingenwet. Verzoekster betoogt in het verzoekschrift dat er een reële kans bestaat dat Rusland Moldavië zal binnenvallen. Zij stelt in dit verband dat de bewindvoerders van Transnistrië recent bescherming hebben gevraagd aan Rusland, hetgeen volgens haar precies het voorwendsel is dat Rusland aanwendde om de oorlog in Oekraïne te starten. De Raad oordeelt dat, nog los van het feit dat verzoekster tijdens de administratieve procedure hier nergens melding van maakte, de vrees voor een inval door Rusland louter hypothetisch is. Het loutere gegeven dat er in de regio Transnistrië – die sinds 1992 wordt gecontroleerd door pro-Russische separatisten – “bescherming” werd gevraagd aan Rusland, luidens het verzoekschrift precies de reden waarom Rusland de oorlog in Oekraïne startte, volstaat niet om hierop een ander licht te werpen. Verzoekster toont op generlei wijze aan dat er in Moldavië op heden een oorlog zou woeden en/of dat er sprake zou zijn van enige imminente militaire dreiging. Derhalve toont verzoekster niet aan dat er in haar land van herkomst sprake zou zijn van een situatie in de zin van artikel 48/4, § 2, c), van de Vreemdelingenwet. Evenmin toont verzoekster aan dat de gevolgen van de oorlog in Oekraïne in haar land en regio van herkomst van zulke aard zouden zijn dat zij aldaar louter omwille van het gegeven dat er in het buurland een oorlog woedt een reëel risico zou lopen op het lijden van ernstige schade in de zin van artikel 48/4, § 2, a), en/of b), van de Vreemdelingenwet.

5.3. Bovenstaande vaststellingen volstaan om te besluiten dat verzoekster niet als vluchteling kan worden erkend in de zin van artikel 48/3 van de Vreemdelingenwet, noch in aanmerking komt voor de toekenning van de subsidiaire beschermingsstatus in de zin van artikel 48/4 van de Vreemdelingenwet.

5.4. In de mate dat verzoekster een schending aanvoert van het zorgvuldigheidsbeginsel, moet worden vastgesteld dat dit beginsel de commissaris-generaal oplegt zijn beslissingen zorgvuldig voor te bereiden en deze te steunen op een correcte feitenvinding. Uit het administratief dossier blijkt dat verzoekster bij het commissariaat-generaal werd gehoord. Verzoekster kon tijdens het persoonlijk onderhoud de vluchtmotieven uiteen zetten en haar argumenten kracht bijzetten en zij kon nieuwe en/of aanvullende stukken neerleggen, dit alles in aanwezigheid van een tolk die het Russisch machtig is. De Raad stelt verder vast dat de commissaris-generaal zich voor het nemen van de bestreden beslissing heeft gesteund op alle gegevens van het administratief dossier, op algemeen bekende gegevens over het land van herkomst van verzoekster en op alle dienstige stukken. Dat de commissaris-generaal niet zorgvuldig tewerk is gegaan, kan derhalve niet worden bijgetreden.

5.5. Uit wat voorafgaat blijkt dat er geen essentiële elementen ontbreken waardoor de Raad niet over de grond van het beroep zou kunnen oordelen. Verzoekster heeft evenmin aangetoond dat er een substantiële onregelmatigheid aan de bestreden beslissing zou kleven in de zin van artikel 39/2, §1, 2° van de Vreemdelingenwet. De Raad ziet geen redenen om de bestreden beslissing te vernietigen en de zaak terug te zenden naar de commissaris-generaal. De overige aangevoerde schendingen kunnen, gelet op het voorgaande, dan ook evenmin leiden tot een vernietiging van de bestreden beslissing.

OM DIE REDENEN BESLUIT DE RAAD VOOR VREEMDELINGENBETWISTINGEN:

Artikel 1

De verzoekende partij wordt niet erkend als vluchteling.

Artikel 2

De subsidiaire beschermingsstatus wordt de verzoekende partij geweigerd.

Aldus te Brussel uitgesproken in openbare terechtzitting op vierentwintig september tweeduizend vierentwintig door:

N. DENIES,

wnd. voorzitter, rechter in vreemdelingenzaken,

V. LAUDUS,

toegevoegd griffier.

De griffier,

De voorzitter,

V. LAUDUS

N. DENIES